

Pohjois-Kymenlaaksossa sijaitsevan

Verlan seudun kyläsuunnitelma 2015

Kuva: Hanna Heino. Valokuvakilpailun 2014 satoa.

**VERLAN SEUTU VALITIIN VUODEN KYMENLAAKSOLAISEKSI
KYLÄKSI VUONNA 2013.**

**Verlan seudun kyläyhdistys ry. on tehnyt kyläsuunnitelman vuonna 2005
Bircaterra ky:n tukimateriaalin avulla. Työskentelyä on ohjannut Leena Borg ja
hanketta on rahoittanut Pohjois-Kymen Kasvu ry. Suunnitelma on päivitetty sen
jälkeen joka vuosi.**

~~Kari Mäkisen ehdotus, että etusivulla tai jossain sopivassa kohdassa tekstiä kerrotaisi Verlan tulleen valituksi Kymenlaakson vuoden kyläksi v. 2013~~

1. Suunnitelman tarve

Kyläsuunnitelmaa tarvitaan ohjaamaan kylän tulevaa kehittämistä. Se on kyläläisten oma julkilausuma siitä, missä nyt ollaan ja mihin halutaan mennä, ja se on tehty kyläläisiltä kyläkyselyn ja kyläkokouksien avulla saatujen tietojen perusteella. Kyläsuunnitelman avulla kylä voi neuvotella kunnan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa eri toimenpiteiden tarpeellisuudesta ja toteuttamisesta. Lisäksi esimerkiksi EU-rahoituskanavat vaativat rahoitushakemuksen liitteeksi kyläsuunnitelman, joka on tehty kyläläisten yhteistyönä.

Kyläsuunnitelmaa päivitetään vuosittain kyläyhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä, joten kaikki kyläläiset voivat myös jatkossa olla mukana tekemässä sitä – kommentoiminen ja päivittämiseen osallistuminen ei vaadi yhdistyksen jäsenyyttä. Kyläsuunnitelma on luettavissa verkossa Verlan kylän sivuilla <http://www.verlanseutu.fi>. Suunnitelmasta tiedotetaan lisäksi seudun vakituisille ja vapaa-ajan asukkaille ja muille toimijoille mm. sähköpostilistan kautta.

2. Toteutetut toimenpiteet ja muutokset tilanteessa vuosien 2005-2014-35- aikana sekä tavoitteet tulevalle:

Vuoden 2010 alusta Kouvolan kunta <http://www.kouvola.fi/> on käsittänyt entiset Jaalan, Valkealan, Kouvolan, Kuusankosken, Anjalankosken ja Elimäen kunnat. Verlan seudun kannalta tämä tarkoittaa, että kahden kunnan sijasta aluetta hallinnoi vain yksi kunta, joka huolehtii kunnallistekniikasta, jätehuollosta, palveluista ym. Kylille on perustettu yhteinen neuvottelukunta, johon myös Verlan seudun edustaja osallistuu.

Uudessa suurkunnassa kylätoiminnasta vastaa maaseutupalvelut <http://www.kouvola.fi/index/aikuisvaestolle/maaseutupalvelut.html> Lisäksi Jaalassa perustettiin oma kotiseutusäätiö <http://www.jaala.eu/> kehittämään ja turvaamaan entisen Jaalan kunnan alueen toimintaa. Jaalalla, Elimäellä ja Valkealalla on myös yhteinen JEV-säätiö <http://www.jev.fi/> maaseudun kehittämistä varten. Verlan seutu toimii edelleen yhteistyössä myös Valkealan kylät ry:n, Kymenlaakson Kylät ry:n ja Pohjois-Kymen Kasvu ry:n kanssa.

Asuminen ja yhdyskuntatekniikka:

Verlan seudulla toimii oma tonttiasiamies. Tonttiasiamiesten yhteystiedot löytyvät esimerkiksi osoitteesta <http://www.valkealankylat.fi/Tonttiasiamiehet.php>

Osuuskunta Kymijoen Kyläkuitu <http://www.kylakuitu.fi> edistää valokuituverkon luomista alueelle. Tavoitteena on tietoliikenneyhteyksien parantaminen valtion Laajakaista Kaikille 2015 hankkeen tavoitteiden mukaisesti.

Verlan kylän keskustassa on tehty vesi- ja viemäritöitä, jotta kiinteistöt voivat helpommin liittyä kunnalliseen verkkoon. Kylälle tarvitaan vielä vesipiste veden hakuun niille talouksille, joilla ei ole kunnallista vettä, hyvää kaivoa tai joiden kaivo kuivuu syksyllä. Mattojenpesupaikka vesiviemärinteinen on myös tarpeen. Nämä kaksi on tarkoitus yhdistää samaan paikkaan. Asia on esitetty Kouvolan kunnalle, mutta se on vuosi vuodelta lykkäätynyt. Asiaa selvitetään edelleen.

Pyörylän ja Pahasaaren alueiden vesihuoltoa varten on toteutettu Lintukymin vesihuolto-osuuskunta <http://lintukyminvesi.nettisivu.org/>

Nisuksen talouksien tarve, halukkuus ja mahdollisuudet liittyä kunnallistekniikkaan tai perustaa vesiosuuskunta ei ole toistaiseksi selvitetty.

Yhdyskuntatekniikan ja asumisen osalta suotavaa olisi tievalaistuksen lisääminen ja parantaminen maisemaan sopivalla tavalla ja sekä vakituisten että vapaa-ajan asukkaiden tarpeiden huomioiminen. Kunta kantaa vastuuta vain Jaalan kirkonkylän puoleisen rannan valaistuksesta Verlassa, vaikka tarvetta olisi myös Selänpään puoleisella rannalla. Selänpään puolta Verlan kylästä on toistaiseksi valaissut yksityinen taho eli UPM, joka omistaa suuren osan rakennuksista siellä. Valaistu reitti hyödyttää kuitenkin kaikkia kyläläisiä mm. parempina ulkoilumahdollisuuksina pimeään aikaan.

Veneenlaskupaikkana on käytetty Verlan tehdasmuseon kylän keskustan pysäköintialueen reunassa sijaitsevaa nippu-uittoradan päätä, joka ei kuitenkaan ole virallinen veneenlaskupaikka, joten se poistuu käytöstä. Uutta veneenlaskupaikkaa etsitään esimerkiksi nk. Kauramaalta.

Verlan kylän asioimislaituri on uusittu kesällä 2014 Kouvolan kaupungilta saadun määrärahan sekä talkootyön avulla. [n uusimista varten on saatu Kouvolan kaupungilta määräraha ja uuden laiturin on tarkoitus valmistua talkoovoimin toukokuun 2014 loppuun mennessä.](#)

Verlan osayleiskaavaa ollaan muuttamassa ja laajentamassa <http://www.kouvola.fi/index/aikuisvaestolle/asuminenjaymparisto/kaavoitus/yleiskaavoitus/vireillaolevatyleiskaavat/verlanosayleiskaavanmuutos.html> Kaavauudistus on odottanut lausuntoja sekä aluetta koskevaa rakennussuojelupäätöstä, joka saadaan ilmeisesti vuoden 2014 aikana. Tämän jälkeen asia etenee niin, että uusi kaava valmistuu oletettavasti vasta vuonna 2015. Muutostarpeen taustalla on mm. Kaakkois-Suomen tiepiirin tekemä Verlan tieympäristön kohentamisen tarveselvitys, jossa tutkittiin mm. mahdollisuutta muuttaa tehdasmuseon turistiliikenne kulkemaan kylään Valkealan puolelta ja siirtää pysäköintialue samoin Jaalan puolelta Valkealan puolelle nk. Lipun notkoon. Uudistuksen yhteydessä on huomioitava kylän maisema, asiointiliikenteen tarvitsemat pysäköintipaikat, liikenneturvallisuus, veneliikenteen tarpeet sekä kesätorin sijainti.

Seuratalolta UPM:n nk. Lipun notkon pysäköintialueelle on luotu kevyen liikenteen väylä keväällä 2013. Seuratalon käytön kannalta turvallinen kulkuyhteys pysäköintialueelle on erittäin hyvä asia, vaikka reitti uhkaa kasvaa umpeen. Pihaan pysäköinti ei pääosin ole sallittua, koska piha-alue toimii rakennuksen pelastustienä.

Verlan kylä osallistui kesällä 2007 kyselyyn maaseudun turvallisuudesta ja siten seudun turvallisuussuunnitelman kehittämiseen. Maaseudun erityisluonteeseen turvallisuusasioissa (esim. liikenne, hälytysajoneuvojen nopean paikalle tulon edellytykset jne.) tulee kiinnittää erityistä huomiota. [Syksyllä 2014 pidetyn turvallisuuskävelyn perusteella tehdään turvallisuutta koskevia aloitteita ELY-keskukselle vuonna 2015.](#)

Palvelut:

Museokauden aikana matkailijoita ja kyläläisiä palvelee Makasiinikahvila <http://www.verla.fi/fi/palvelut/kahvila> , josta on saanut kahvin lisäksi myös lounasta. [Verlan Kievarin jälkeen samoissa tiloissa aloitti toimintansa 2.4.2015 Werlan Hovi, \[www.werlanhovi.fi\]\(http://www.werlanhovi.fi\).](#) Ravintolan tavoitteena on toimia ympäri vuoden ainakin viikonloppuisin. Toukokuun alusta lähtien tarkoitus on tarjota myös lounasmahdollisuus.

Verlan seurataloa voi vuokrata myös yksityistilaisuuksiin www.verlanmokit.fi/seuratalo

Verlan tehdasmuseo <http://www.verla.fi/fi/etusivu> ja ruukkikylän yrittäjät <http://www.verla.fi/fi/palvelut/ruukkikylanpuodit> ovat jatkaneet toimintaansa. Yhdistykset ja yritykset ovat jatkaneet yhteistyötä esim. Verla-päivän merkeissä. Verlan seudulla toimii myös muita yrityksiä kuten Lampila Golf <http://www.lampilagolf.fi/>, Viiniverla Oy <http://www.viiniverla.fi/> sekä Verlan Saha, joiden toiminta virkistää seutua.

Uuden Kouvolan kunnan tulee taata kunnallisten palvelujen saanti myös Verlan seudulla. Kun useat palvelut ovat kilometrien päässä, tarvitaan myös kuljetuksia ja/tai julkisia liikenneyhteyksiä niiden äärelle. Vuodesta 2010 lähtien Verlaan ja Verlasta onkin kulkenut kesäisin bussivuoro joka arkipäivä. Säännöllisiä bussivuoroja on ollut kahdesti viikossa (tiistaisin ja torstaisin). Torstaisin ajaa lisäksi kunnan asiointilinja taksi Vesa KAarlammen liikennöimänä Verlasta Jaalan kirkolle.

Hyötis -jätteiden kierrätyspiste on Verlan sahan tienhaarassa.

Matkailu:

Maailmanperintökohde Verlan <http://www.verla.fi> johtajaksi on nimitetty Ville Majuri vuonna 2012. Toisena vakituksena työntekijänä toimii museoamanuenssi Jaana Rannanpää, sekä vakituinen museopalvelupäällikkö vuonna 2010. Lisäksi museo on laajentanut toimintaansa museoamanuenssi Jaana Rannanpään työpanoksen avulla. Kesällä 2013 museo avasi työläiskotinäyttelyn nk. Lipun torpassa ja kesällä 2015 tehdasrakennus ja -alue voidaan kiertää opastautettua ”historiapolkua” myöten myös silloin kun sisälle ei pääse. - Näyttelyn oheismateriaaliksi Verlan seudun kyläyhdistys julkaisi ”Elämää ja asumista Verlassa”-kirjasen. Opukselle on suunnitteilla jatko-osa kyläkirjamalliin.

Verlan kyläläisten toive vähintään puhe- ja läsnäolo-oikeudesta Verlan maailmanperintökohteen hoitokunnassa ei ole toteutunut. Yhteistyötä ehdotetaan laajentamalla toistaiseksi lähinnä seuratalon asioita hoitanutta talotoimikuntaa yleiseksi yhteistyöelimeksi.

Hoitokunnan toivotaan lisäävän tiedotusta jäsenistään, toiminnastaan ja tavoitteistaan. Museon kyläyhdistykselle antaman tiedon mukaan hoitokuntaan saa yhteyden Ville Majurin kautta, mutta verkosta ei löydy hoitokunnan yhteystietoja. Käytännön tasolla yhteistyö tehdasmuseon kanssa on kuitenkin toiminut erittäin hyvin esimerkiksi yhteisten tapahtumien ja seuratalon toiminnan merkeissä.

Lomakylän toiminta on Verlan seudulle tärkeää ja sen toivotaan jatkuvan monipuolisesti sekä kehittyvän ympärivuotiseen suuntaan. Mökkien varaus on siirtynyt verkkoon www.verlanmokit.fi kevään 2014 aikana. Käytön toivotaan vilkastuvan uudistuksen myötä. Myös seuratalon varausjärjestelmä on verkossa www.verlanmokit.fi/seuratalo.

Talvikauden tapahtumana on järjestetty viimeksi keväällä 2015 laskiaisrieha kyläyhdistyksen, s- ja Verlan Kirin ja alueen muiden toimijoiden kanssa. Verlan seudun kyläyhdistys on järjestänyt joulumyyjäisiä, joita voisi laajentaa suuremman joulumarkkinatapahtuman suuntaan. Kyläyhdistys on järjestänyt jäsenilleen kylmän veden / avantosaunan lomakylän saunalla.-

Kouvolan kaupunki on järjestänyt vuosina 2009-2013 aina elokuun alussa kaksipäiväisen Verlan aika –keskiaikatapahtuman. Tapahtuma on tuonut kylälle runsaasti vierailijoita ja myös tuloja sekä yrityksille että yhdistyksille, mutta on ollut myös melkoinen voimainponnistus. Vuonna 2014 kaupunki järjesti tapahtuman Verlan sijasta ~~ilmeisesti~~ Kouvolan kasarinmäellä. Keskiaikatapahtuma palaa jälleen Verlaan 1.-2.8.2015.

Kalliomaalausten saavutettavuus on parantunut. Verlan tehdasmuseo on rakentanut katselupaikalle on hyvät kaiteet, jotta sitä voidaan turvallisesti käyttää ja yhteinen kulttuuriperintö on kaikkien nauttavissa.

Verlan seudun kyläyhdistys ry:n Verlan seudun opas ~~on luettavissa verkossa osoitteessa~~ <http://www.valkealankylat.fi/vakylat/verla/Verlan%20opas.pdf> ~~Opas päivitetiin ja siitä otettiin uusi painos 2014ään ja siitä otetaan uusi painos vuoden 2014 aikana.~~ Opas on luettavissa myös verkossa. Laitetaan verkkoon, koska vanha opaskin on ollut. ~~Vuonna~~ Vuonna 2013 julkistetulle Elämää ja asumista Verlassa –kyläkirjalle valmistuu jatko-osa vuonna 2015. Verlan seudun kyläyhdistyksen alueen nähtävyyksille on saatu tienviittoja ja seutu osallistuu Kyläkulttuurikartta-hankkeeseen.

Ulkoilu ja liikunta:

Verlan seudun kyläyhdistys ry ~~ja~~ Werlan Kiri ry. ovat kunnostaneet ulkoilurannan Koulunlahdelle Levonkallion juurelle ja Verlan seudun kyläyhdistys on lunastanut alueen tontin kunnalta omakseen vuonna 2008. Ranta on ristitty Levonrannaksi ja se toimii epävirallisena uimarantana, melontasatamana ja kyläläisten venerantana. Rannassa on grillikatos ja sinne on valmistunut kesällä 2012 huoltorakennus, jossa on puuliiteri, kompostikäymälä sekä varastotila. Levonrannan läheisyyteen tarvitaan myös pysäköintitilaa. Tulevaisuudessa on tarkoitus kehittää Levonrannan viihtyvyyttä edelleen. Jukajärventieltä Suolajärvelle, Taninkari, toimii uimarantana ja venevalkamana.

Selänpään kyläyhdistys on kunnostanut Saanjärven Torpanlahdelle uimarannan.

Jaalan Jaloiset on kunnostanut kesällä 2012 kaksi levähdyspaikkaa melojille Verlan yläpuoliseen vesistöön Suolajärven Nuumaniemeen ja Niskajärven Mutiansaareen <http://www.suomenlatu.org/jaalanjaloiset/?sivu=p> Levähdyspaikoilla on grilli, pöytä, puukatos, laiturit ja kompostikäymälä.

Melontareittejä tulee edelleen kehittää ja vanhaa reitistöä tehdä tunnetuksi tekemällä reittikarttoja, merkitsemällä rantautumispaikat ja kunnostamalla koskien ohituspolut (mm. reitti Lintukymi – Verla – Suolajärvi - Jukajärvi - Jaalan mylly – Lintukymi). Verlan keskustassa olisi käyttöä kanootinkuljetuskärryille, jolle tarvitaan säilytyspaikka.

~~Kunnan uimahalliretkikuljetusten on pyydetty hakevan kyläläisiä myös Verlasta, mutta ilmeisesti tämä ei ole toteutunut.~~

Repovedeltä on merkitty patikkareitti Verlaan. Reittiä tulisi kehittää eteenpäin ”polkumaisemmaksi”, jolloin siitä tulee kutsuvampi. Kouvola Innovation valmisteli vuonna 2013 maastopyöräilyyn ja kävelyyn sopivaa reittiä, mutta hankkeesta ei ole tullut Verlaan lisätietoa. Veneily-yhteys Repovedelta Verlaan avaisi myös uusia mahdollisuuksia seudulle. Kanootteja vuokraa ja mm. melontaretkiä Verlan seudulla järjestää Repojotos <http://www.repojotos.fi/index.htm> ja Tervarumpu www.tervarumpu.fi

Pajulahdenniemessä on ulkoilureitti ja lisää ulkoilureittejä etsitään. Sopiva reitti kulkisi Levonrannasta Jaalan myllylle. Reitistä voisi olla liityntäpolkuja Verlan keskustaan, Sonnanjärvelle, Nisukseen, Pyörylään sekä Pahasaareen. Talvisin reitti toimisi latupohjana. Retkireiteistä ja latupohjista tarvitaan sopimukset maanomistajien kanssa. Reittien ylläpidosta, kuten merkintöjen huollosta ja pienraivauksesta sekä latujen teosta tulee tehdä selkeät sopimukset ja vastuunjako.

Yhdistys- ja yhteistoiminta:

Alueen toimijoiden yhteistyötä sekä keskinäistä tiedonkulkua tulee kehittää edelleen esimerkiksi laajentamalla talotoimikunnan asialistaa. Toimikunta voisi palvella yhteistyöelimenä niin seuratalon, yhteisten tapahtumien kuin muidenkin Verlaa koskevien asioiden kohdalla kylän yhdistysten, kyläläisten ja UPM Verlan tehdasmuseon välillä.

Seuratalon kunnostamishanke on saatu päätökseen vuoden 2011 lopussa. Seuratalon toiminta on tärkeää kylän yhdistyselämälle ja virkistystoiminnalle. Kylän yhdistyksillä on pitkäaikainen käyttösopimus talosta Verlan tehdasmuseon kanssa. Seuratalon yläkertaa on tarkoitus kehittää vielä paremmin yhdistystoimintaan sopivaksi.

Seuratalolla on monipuolista toimintaa: esimerkiksi liikuntaa, kursseja, pari konsertti- ja teatterivierailua sekä elokuvia ja muita tapahtumia. Ulkopuoliset ja yksityiset tahot voivat vuokrata www.verlanmokit.fi/seuratalo. Kaikkien talon käyttäjien on noudatettava talon käyttösääntöjä.

Kesästä 2014 lähtien kesä tori ja kahvio-toimivat nyt ulkona raamisahan ja sahatavaravaraston välisellä alueella. Kesällä 2014 torille hankittiin uudet katokselliset myyntipöydät. Entisellä kyläkaupalla toimii kirpputori kesällä toriaikaan. Toriaika on kaksi tuntia aina lauantaisin kesäaikaan.

Niin kauan kuin pysäköintipaikka ja muut keskeiset toiminnot sijaitsevat entisellä Jaalan puolella, ei seuratalo tarjoa houkuttelevaa toripaikkaa. Myös kylän keskustan parkkipaikka lienee nykyisellään liian pölyinen. Uudeksi toripaikaksi ollaan suunnittelemassa aukiota raamisahan ja sahatavaravaraston välissä. Ulkotori vaatii puolikiinteitä rakennelmia, joista saataisiin suojaa huonolla säällä. Myös sähkövirtaa pitäisi olla saatavilla.

Kylällä järjestetään lukuisia tapahtumia vuoden aikana. Suurimmat tapahtumat sijoittuvat kesäaikaan, jolloin kylä on vilkkaimmillaan ja ne ovat yleensä avoimia myös nk. suurelle yleisölle (esim. Verla laulaa ja soi, Verla-päivä), mutta myös seudun kyläläisten ja seudun vapaa-ajan asukkaiden omia tapahtumia (esim. juttutupa, makkaranpaistoa, lettukestejä, retkiä ym.) tarvitaan. Tapahtumien järjestämisessä kannattaa huomioida myös muut alueen kylät kuin Verla.

Verlan kummikylän Suomenlinnan <http://www.suomenlinna.fi/> kanssa on viritetty uudestaan yhteyksiä muutaman vuoden välein.

Keväällä 2012 Verlan seudun kyläyhdistys järjesti matkan Italian Verlaan, joka sijaitsee Giovan kunnassa <http://www.comune.giovo.tn.it/> ja josta toivottavasti ennen pitkää saadaan myös vastavierailu Suomeen. Kesällä 2014 vierailtiin on suunniteltu retkeä Saksan Braunschweigin lähellä sijaitsevan He Kaiserpfalz Werlan <http://www.kaiserpfalz-werla.de> linnoituksen arkeologisille kaivauksille sekä läheisessä Verlaburgdorfin kylässä.?

Tiedottaminen:

Kaikilta seudun toimijoilta ja taustavaikuttajilta (mm. kunta, yhdistykset, yrittäjät, Verlan maailmanperintökohde, Museovirasto ym.) [toivotaan](#) aktiivista tiedottamista.

Seudulla luettavia lehtiä ovat mm. Kouvolan Sanomat, Kotiseutulehti Jaalalainen, Valkealan Sanomat, Iitinseutu, Pk-lehti ja Vartti Kouvola. Kymenlaakson radio kertoo myös alueen asioista. Kerran vuodessa ilmestyvästä Jaala Tänään -lehdestä löytyvät helposti Jaalan palvelut ja muut tärkeät tiedot.

Seudulla on lukuisia ilmoitustauluja: Nisuksessa (2 kpl), Talasniementiellä ([kesällä](#)), Verlassa, Pyörylässä, Pyörylän/Verlan tienhaarassa, Jaalan myllyllä. Pahasaarella, Palojärvellä, [Laminsillalla](#), Jukajärventien risteyksessä ja [Leponiementien tienhaarassa](#).

Verlan seudun sähköpostilistalla voivat ilmoittaa tapahtumistaan seudun yhdistysten lisäksi myös yrittäjät ja muut toimijat. Listalle voi liittyä lähettämällä postia osoitteeseen verlanseudunkylayhdistys-owner@yahogroups.com Listan jäsenyys ei edellytä minkään yhdistyksen tms. jäsenyyttä.

Verlan kylän internet-sivut (avattu 2013) löytyvät osoitteesta <http://www.verlanseutu.fi> Myös vanhat sivut <http://www.valkealankylat.fi/Verla.php> ovat olemassa, mutta niitä ei enää päivitetä. Verlan maailmanperintökohteella ja lukuisilla seudun yrittäjillä on omat verkkosivunsa. Tapahtumatiedotusta löytyy myös Kouvolan kaupungin sivuilta, Pohjois-Kymen Kasvun tiedotteista [ja](#); Valkealan kylien sivuilta.

3. Kylän kehittämistavoitteet ja toimenpiteet 2015⁴

Kylän tärkeimmät kehittämistavoitteet	Toimenpiteet
<p>1. Väestö ja asuminen - asukkaiden viihtyvyys ja seudun houkuttelevuuden esiin tuominen</p>	<p>1. Väestö ja asuminen - mukavat tapahtumat, naapuriapu, hyvä tiedottaminen - tavoitteena läsnäolo- ja puheoikeus Verlan maailmanperintökohteen hoitokunnassa tai ainakin talotoimikunnan kehittäminen ja laajentaminen kylän toimijoiden yhteistyöelimenä - osallistuminen ja kuulluksi tuleminen tehokkaan tiedottamisen ja eri tahojen kuten kylien neuvottelukunnan kautta - tonttiasiamies</p>
<p>2. Elinkeinot ja palvelut - palvelujen saaminen takaisin kylään: kauppa - kunnan palvelujen säilyminen ja asiointi oman kylän ulkopuolella: julkisen liikenteen ja asiointiliikenteen säilyminen -asiointilaiturin uusiminen</p>	<p>2. Elinkeinot ja palvelut -toiminnan tukeminen, uusien yrittäjien etsiminen - asian ajaminen kunnassa -talkootyö, määräraha jo saatu</p>

<p>- Verlan lomakylän ja maailmanperintökohteen monipuolinen toiminta</p> <p>- kesätorin ja asiointilaiturin ylläpito uuden kesätoripaikan etsintä ja puoli-kiinteät rakennelmat myyntikojuja varten</p> <p>3. Yhdyskuntatekniikka</p> <p>- liikenneturvallisuuden kehittäminen</p> <p>- katuvalaistusta lisää sekä vesihuollon (esim. vesipiste) kehittäminen ja matonpesupaikan tarve</p> <p>4. Ympäristö ja ulkoilu</p> <p>- kylämaiseman kehittäminen</p> <p>- ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksien kehittäminen</p> <p>- veneilyreitti Repovedeltä Verlaan</p> <p>5. Yhdistys- ja yhteistoiminta</p> <p>- tiedottamisen kehittäminen ja yhteistyön lisääminen eri tahojen välillä</p> <p>- yhteenkuuluvuuden tunteen säilyttäminen ja lisääminen</p> <p>- kokoontumispaikat</p>	<p>- yhteys UPM Oyj:in, maailmanperintötoiminnan tukeminen ja yhteistyö</p> <p>- yhteys tehdasmuseoon ja Museovirastoon</p> <p>- avustuksen hakeminen rakennelmia varten kyläyhdistys hoitaa</p> <p>3. Yhdyskuntatekniikka</p> <p>- turvallisuuskävelyssä esilletulleitten epäkohtien korjausesitys ELY-keskukseen</p> <p>- kevyen liikenteen huomioiminen, esim. seuratalon ja pysäköintialueen välinen kevyen liikenteenväylä tarvitsee jatkotalon sisäänkäynnille asti</p> <p>- yhteydet kuntaan matonpesupaikka ja vesipiste toteutunevat vuonna 2014</p> <p>4. Ympäristö ja ulkoilu</p> <p>- Verlassa tieympäristön kohentaminen ratkaissee toivottavasti kylän keskustan pysäköintialueen ”rumuusongelman”</p> <p>- sopimukset maanomistajien kanssa, ylläpitosopimukset, yhteydet kuntaan, Jaalan Jalosiin, Kouvola Innovationiin ja Repojotokseen ja Tervarumpuun</p> <p>- yhteistyö asian ajamisessa</p> <p>5. Yhdistys- ja yhteistoiminta</p> <p>- yhteiset tapaamiset Verlan seudun eri toimijoiden välillä</p> <p>- sähköpostin ja internetin tehokas hyödyntäminen</p> <p>- ilmoitustaulujen huolto kaikissa kylissä</p> <p>- Jaala tänään –lehden ja paikallislehtien hyödyntäminen</p> <p>- verkkosivujen www.verlanseutu.fi ylläpito ja kehittäminen</p> <p>- Verlan seudun oppaan päivittäminen ja uusi painos saatavilla</p> <p>- uusi kyläkirja tekeillä (Elämää ja asumista Verlan-seudulla) tekeille</p> <p>- vakinaisten ja kesäasukkaiden tapaamiset ja kylän omat tapahtumat kaikille avoimien tapahtumien rinnalla</p>
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Seuratalon toiminnan kehittäminen yhdessä rakennuksen omistajan kanssa yhteys Kansalaisopistoon ja muihin mahdollisiin toimijoihin - Levonrannan ylläpito - muiden mahdollisten tapahtumapaikkojen hyödyntäminen, esim. Pyörylän maitokopin ylläpito
--	--

4. Yhteystiedot

Kyläsuunnitelmaan liittyvissä asioissa voi ottaa yhteyttä Verlan seudun kyläyhdistyksen hallitukseen. Kulloistenkin toimijoiden yhteystiedot löytyvät esim. kylän internetsivuilta <http://www.verlanseutu.fi> sekä ilmoitustauluilta ja Jaala tänään -lehestä. Kotisivuilla on myös yhteydenottolomake. Sähköpostitse voit ottaa yhteyttä myös lähettämällä postia osoitteeseen verlanseudunkylayhdistys-owner@yahogroups.com.